

Verksamhet

Djurhållning
Saltvik

Beslut om föreläggande

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) förelägger er¹ att:

1. Se till att förvaringsutrymmen för djuren är i gott skick och inte kan skada djuren.
2. Se till att förvaringsutrymmen för djuren hålls rena.
3. Se till att inhägnader för djuren hålls fria från främmande föremål som kan skada djuren.
4. Se till att hårdbelastade ytor utomhus (foderplats, vattenplats, ingång till ligghallar, gångvägar) hålls torra.
5. Se till att ordna ändamålsenlig och tillräcklig belysning i ligghallarna så att tillsyn kan ske utan svårigheter även när det är mörkt ute.

Åtgärderna ovan ska vara utförda senast 28.02.2025.

ÅMHM ska informeras när åtgärderna är utförda.

Motivering

1. Vid inspektionen den 30.10.2024 var byggnaderna på gården i dåligt skick

¹ med stöd av 49 § i djurskyddslagen (1998:95)

och hade stort renoveringsbehov. En vägg var provisoriskt ihopsatt med armeringsjärn i tjurarnas ligghall. Det fanns ett hål i denna vägg som djuren kunde fastna i. Konstruktionen såg inte stabilt ut för att hålla för stora tjurar ifall de trycker mot den eller kliar sig på den. Innertaket i kornas ligghall var trasigt och såg ut att kunna rasa när som helst. Byggnaderna som helhet var i mycket dåligt skick, stora ladugården behövde stagas upp med stora stöttor för att inte rasa.

Byggnader som förfaller och där endast provisoriska lösningar används för att upprätthålla deras funktion utgör en fara för djur, i synnerhet när djuren är stora och tunga, då dessa kräver stabila konstruktioner som inte riskerar att gå sönder när djuren exempelvis trängs mot dem eller kliar sig på dem. Trasiga väggar och innertak är dessutom mycket svåra att hålla acceptabelt rena. Normalt ska trasig inredning eller trasiga väggar, tak mm. repareras skyndsamt eller åtminstone i samband med den årliga rengöringen av hela stallutrymmet. Det framkom tydligt vid inspektionen att det regelbundna underhållet av stallens skick hade försumrats under lång tid.

Stall och utrymmen för lösgående och uppbundna djur skall hållas i gott skick och vara utformade så att de inte skadar djuren.²

2. Det är svårt att städa djurens utrymmen ordentligt en gång per år på grund av deras dåliga skick. I tjurarnas utrymmen var golvet vid ingången till bädden mycket smutsig och djuren behövde ta sig genom en soppa av lera/avföring och urin för att komma till bädden.

Djurstallets renlighet är ytterst viktig för djurens mentala och fysiska välmående. I ett smutsigt stall sprider sig lättare smittsamma sjukdomar, vilket utsätter djuren för onödigt lidande. Att hålla förvaringsutrymmet tillfredställande rent är även en förutsättning för en god luftkvalité. För att kunna garantera en godtagbar renhet i ett djurstall behöver man dels rengöra kontinuerligt, men för att detta ska kunna ge effekt behöver stallet även rengöras grundligt en gång per år, när djuren inte befinner sig på plats så att allt strö kan tas ut och golv, väggar, tak och inredning kan rengöras grundligt.

Stall och andra förvaringsutrymmen för djur skall hållas rena.

² Djurskyddsförordningen (1998:96), 5 §

Stallutrymmen skall rengöras och utgödsas minst en gång dagligen, om inte systemet för djurhållningen är uppbyggt för andra rutiner som också ger god hygien, t.ex. djupströbädd. Ströbäddar och ströade liggplatser skall hållas torra och strömedlet skall ha god hygienisk kvalitet. Vid kontinuerlig uppfödning skall stallet eller stallavdelningen rengöras noggrant minst en gång per år.³

3. Vid inspektionen den 30.10.2024 fanns stora mängder skrot och bråte i djurens inhägnad, framför allt hos tjurarna. Det fanns spetsiga och vassa föremål, gammalt stängselmaterial samt föremål som djuren kunde fastna i. Föremålen utgjorde stora skaderisker för djuren.

När djur tillåts röra sig bland till exempel vassa föremål riskerar de att trampa på dem eller skada sig på dem när de trängs förbi eller av nyfikenhet går nära dem. De kan även fastna i maskindelar. Djuren kan även använda föremål för att klia sig mot och riskerar då stick- eller skärsår om föremålen är vassa. Nötkreatur är flyktdjur och om de skräms upp av något kan de skena i väg utan att se sig för och riskerar även då att skada sig på utstickande kanter med mera. Under vinterhalvåret kan dessutom snön gömma spikar med mera under sig vilket ytterligare ökar risken att djuren trampar på dem.

Skadorna i samband med dessa risker kan vara mycket omfattande och väldigt smärtsamma för djuret samt i värsta fall leda till att djuret behöver avlivas.

Betesmarker, rastgårdar och drivningsvägar skall vara fria från främmande föremål som kan skada djuren.⁴

4. Vid inspektionen den 30.10.2024 var marken runt djurens foderplatser lerig och djup. Djuren sjönk in till över kotan vid vissa ställen.

Djur som tvingas stå och gå i lera smutsar ner sig i onödan. Om ytorna där djuren uppehåller sig ofta är leriga mjukas huden och klövarna upp vilket predisponera för hudsår och -infektioner. Päls som är blöt och smutsig förlorar sina termoregulatoriska egenskaper och djuren har lättare att frysa på vintern. Även klövar som utsätts för ständig lera får sämre hornkvalitet

³ Djurskyddsförordningen (1998:96), 5§

⁴ Djurskyddsförordningen (1998:96), 21§

vilket kan orsaka klövröta och andra klövsjukdomar som kan vara mycket smärtsamma för djuren.

Det är även jobbigt för djuren att röra sig genom djup lera. Djup och kraftig upptrampad mark som frusar blir hård och ojämn och djuren riskerar att stuka lederna när de försöker ta sig fram där. Klövar och leder belastas ojämnt och utsätts för ökat slitage vilket kan leda till smärtsamma ledinflammationer.

Marken ska, i anlagda rastgårdar, utfodringsplatser och på andra av djur hårt belastade ytor utomhus, vara hårdgjord, dränerad eller naturligt ha motsvarande funktion.⁵

5. Vid inspektionen den 30.10.2024 fanns ingen belysning i ligghallarna.

Tillräcklig belysning behövs för att kunna se till djuren ordentligt. En stark pannlampa uppfyller inte kraven på tillräcklig belysning eftersom det är lätt att missa enstaka djurs skador eller avvikande beteende med endast en fokal ljuskälla. På vintermånaderna kan det vara mörkt under en stor del av dygnet och vissa dagar blir det knappt ljust alls så att den naturliga belysningen i ett utrymme med tre väggar och tak blir för lite för att lätt kunna upptäcka skadade eller sjuka djur eller förhållanden på utrymmena som kräver åtgärder. Tillsyn på djuren ska kunna ske närsomhelst under dygnet, inte endast när det är ljust ute.

Djuren skall hållas så att tillsyn kan ske utan svårigheter och på ett betryggande sätt.⁶

Belysningen i stall skall vara lämplig för inspektion och skötsel av djuren.⁷

Tillämpad lagstiftning

Djurskyddslagen (1998:95) för landskapet Åland (DSL)

⁵ Djurskyddsförordningen (1998:96), 21§

⁶ Djurskyddsförordningen (1998:96), 2 §

⁷ Djurskyddsförordningen (1998:96), 4§

Djurskyddsförordningen (1998:96) (DSF)

Bakgrund

Den 30.10.2024 utfördes en urvalsbaserad djurskyddsinspektion på gården där brister upptäcktes.

Den 13.11.2024 skickades inspektionsprotokollet för hörande.

Den 2.12.2024 inkom djurhållarens svar på hörande.

Avgift

Totalt 180 €. Myndighetens handläggningstid för ärendet uppgår till 2 timmar.

För handläggning av ärendet uppbärs en avgift om 90 euro per arbetad timme enligt avgiftstabell 8 i Ålands landskapsregerings beslut om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Taxan finns på amhm.ax/avgifter.

Besvär och tillämpning av beslutet

Detta beslut kan överklagas till Ålands förvaltningsdomstol. Besvärсанvisning bifogas. Detta beslut måste tillämpas även om det överklagas, om inte förvaltningsdomstolen beslutar annat.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Erica Danielsson
Sektionschef
Beslutande

Annett Pfeifer
Praktiserande veterinär
Föredragande

Bilaga

1. Besvärсанvisning
2. Faktura (ej vid e-faktura)